

פ ר ו ט ו ק ו ל מס. 214
מיסיבת ועדת הסירותיב. הציבוריים שהתקיימה ביום ה'
י"ט בסיון תשל"ו (17.6.76), בשעה 12.30 בתל-אביב

חברי הועדה:

- ח. גרוסמן - יו"ר
- י. בארי
- א. גיבלבר
- ט. גז
- ל. דיציאן
- א. ורדיגר
- ה. זיידל
- ש. סיינמן

נ כ ח ר:

מוזמנים:

- א. וולף - משרד הבריאות
- ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים
- מר גלס - משרד המשפטים
- א. טאיר - המוסד לביטוח לאומי
- ט. לוי - המוסד לביטוח לאומי
- ד"ר א. ברגמן - חבר מועצת הביטוח הלאומי

- א. לאור - משרד האוצר
- י. קנטרוביץ - משרד האוצר
- י. אורתר - משרד האוצר
- ט. פרנקל - משרד האוצר

- א. פרנק - איחוד הקבוצות והקיבוצים
- ר. דירקטור - " " "

- מר אליאסוב - יועץ מטפטי לועדה

מזכירת הועדה:

ט. כרם

רשמה:

ט. קוטלר

סדר היום:

חוק ביטוח בריאות

היו"ר ח. גרוסמן:

אני פותחת את הישיבה.
נזעקנו לענין סעיף 2 הנוגע לאנשים שמקבלים בארץ דמי ביטוח בריאות ממדינה אחרת. מסוים מה התעוררו כמה גורמים לסעיף זה באיחור רב מאד, כיוון שהסעיף כבר הוצבע ואפשר לומר שהוא יוחתום לפחות בוועדה. אבל כיוון ששוענים שהתעוררו בעיות חדשות שלא ראו אותן קודם לכן או שלא היו קודם לכן בשטח או שפמטלת גרמניה שינתה במטהו את עמדתה, חשבתי שאם כבר להיות גזלן, הרי כדאי להיות גזלן יהודי, ולכן הזמנתי לישיבה את אלה שפנו אלינו.

מר קנטרוביץ:

העובדות שאנחנו מתיחסים אליהן מדברות על סכומי כסף די ניכרים העומדים בסכנת פגיעה בצורה זו או אחרת על ידי חקיקת הסעיף הזה במסגרת החוק שבו הוא נמצא. למעשה מדובר היום בסכומים של קבוצה אחת שמגיעים ל-25 מיליון פרקים גרמניים לשנה, וקבוצה אחרת בה מדובר בסכום של 15-20 מיליון פרקים גרמניים לשנה. בקבוצה הראשונה כלולים אלה שמקבלים מה שנקרא ביטוח סוציאלי. קבוצות אחרות הן אלה שיש להן מגבלות לפיביהן, כמו נכים, אנשים שאינם חברים בקופת חולים, והם מקבלים את הכספים דרך קבלות. הם הולכים לרופא ומקבלים קבלה ומעבירים אותה לגרמניה ומקבלים תשלום מהממשלה הגרמנית. בעיקר מדובר בנרדפים לסוגיהם.

קבוצה אחרת היא קופת חולים עצמה. קופת חולים עצמה מקבלת תשלומים עבור מבוטחים שלה תכורת שירותים שהיא נותנת לחברים שונים בארץ והיא מגישה את החשבונות לגורמים הגרמניים. יחד מדובר בסכום של עד 45 מיליון פרקים גרמניים לשנה. בשווח זמן ארוך מדובר בסכומים גדולים. זה הולך לפני התחשבות מסויימת. גם קופת חולים משיגה מקדמות על חשבון פיצויים, אלא שהיא מתחשבת יותר מאוחר.

אין לומר שלא היינו ערים לבעיה, אלא שהיו רמות שונות של עירנות. מתוך עירנות זו בסעתו היו גם הצעות לתיקון הסעיף וניסוחו בצורה זו או אחרת. מה לא דובר פנימי של מדלבת ישראל בלבד שאפשר לנסח איזה נוסח שנרצה. הדבר צריך להיות מקובל ומובטח גם על ידי מי שירצה לתת את הכסף. על פי חוות דעת שקיבלנו מגורמים שונים, מסתבר שהנוסח הנוכחי של הסעיף כפי שהוא היום אינו מספיק כדי להבטיח שבעתיד לא יקרה מצב שבו השלטונות הגרמניים, מתוך סיבות שלהם, לא ירצו להעביר את התשלומים ארצה, והפגיעה תהיה גם באנשים עצמם וגם במסק המדינה.

בזמן האחרון, ככל שבתרחקים מתחילתה של התקופה שבה שילמו פיצויים, הולכת ויורדת ההתלהבות של השלטונות הגרמניים לשלם לנו כסף וגדל יותר ויותר נסיונם להעביר את הדברים למערכת המשפטית. ראינו זאת אצל הפקידות או הממשלות, ללכת ולהקטין ככל האפשר את הצורך לשלם לנו תשלום כלשהו. כאשר מישו צריך לתת כסף, הוא מחפש דרכים איך לא לתת אותו. אם מתרחקים מן הסיבות שהביאו לתשלומים האלה, באותה מידה נחלש הרצון לשלם ולפצות, וככל שירחקו הימים, כך הרצון הזה יקטן וכך יחפשו סיבות וגורמים שיקטינו את הרצון להסתתף מתקציבם בצרכי הסיוע של מדינת ישראל בצורה זו או אחרת. במיוחד בשנה האחרונה רואים זאת בסעיפים רבים. היום קיבלנו הודעה בענין שאנחנו קטורים אתם, והם מחפשים דרך להקטין לנו סיוע מסויים ונאחזים בנימוקים משפטיים. לכן מצאנו לנכון לעורר את הענין מחדש.

היו"ר ח. גרוסמן:

מה אתם מבקשים שיהיה כתוב בחוק?

מר קנטרוביץ:

אני לא רוצה להציע נוסח. אילו העקרון בחוק היה כזה, שבו לאדם ניתנת הרשות והזכות לקבל שירותי בריאות, בצורה שאין בו האלמנט של חובה, הדבר היה פותר את כל הבעיה. כלומר, אילו אלמנט החובה היה יורד.

היו"ר ח. גרוסמן:

על זה מוסתת כל החוק. אתה רוצה על ידי סעיף אחד להפיל את החוק?

מר קנטרוביץ:
מניין נובע הקוסי? הקוסי נובע מהאלמנט של החובה. אילו אלמנט החובה לא היה קיים, הקסיים לא היו מתעוררים. זו נקודת המוצא. יתכן שצריך להסאיר ליועצים המספטיים למצוא את הפטרה שבין אלמנט החובה לבין הרצון שאני מדבר עליו. יכול להיות שזה צריך להיות חובה לגבי סוג מסויים. כלומר, שייקבע לפי יש חובה, לוכי יש יוצאים מן הכלל. הבסיס צריך להיות: אלה ואלה יש בהם אלמנט החובה, וכל היתר לא. בדרך של הוצאה מן הכלל יבואו הגרמנים ויגידו: אתם הוצאתם אותם כי אתם מקבלים מאתנו ואנחנו לא נותנים. אני לא אוסר צריך להסנע מקביעת חובה, אבל היא צריכה להתיחס פוזיטיבית, וכל היתר לא.

א. פרגן:

אנחנו יחד עם חברים מתנועות אחרות עוסקים בזמן האחרון בהסגת הגיטלאות הסוציאליות בגרמניה. כל הזמן הסתדלנו להסתכל מעבר לתיק בודד ולראות את הדברים העיקריים ולא פעם באנו בהצעות והסגות למדיניות הממסלה, ותמיד מצאנו אוזן קטבת. מתוך הטיפול השוטף בהרבה מאד תיקים באנו לכאן קצת מאוחר. יכולתי להסתפק במה שאמר מר קנטרוביץ, שבסעיפים (2) ו-3 ו-4 יש סכנה. אני מתרסם שעלי להסביר מדוע לדעתנו סעיף זה מסכן אותם 25 מיליון מרקים גרמניים. אנחנו יודעים שהדבר לא מתבטא למעשה ב-25 מיליון מרקים של השנה, כי מספר הזכאים גדל בטנה לשנה, היות ואנשים מתחילים רק לקבל קיצבת זיקנה ומתחילים להיות נכים והסכום הזה עצמו, גם הוא גדל בטנה לשנה. הגענו למסקנה שהשיא יהיה בשנת 1983, ואז יהיה כמספר כפול של זכאים והסכום יגיע ל-70 מיליון מרקים גרמניים, וישאר ברטה זו בטטך שנים מספר. התשלום הזה הופיע גם בהצעת החוק סעיף 59. שם היה אמור שהטוטר לביטוח לאומי, פדמי גיטלאות, יבכה את דמי ביטוח בריאות או במקרים אחרים יוכל מכספיו הוא לשלם דמי ביטוח בריאות בנוסף לקיצבה. לפי חוק ביטוח לאומי של גרמניה, כל גיטלאי סוציאלי מקבל תשלום עבור דמי ביטוח בריאות. הוא מקבל תשלום עבור דמי ביטוח, אבל לא רק אלה כמו שהיה כתוב בסעיף 59 להצעת החוק, אלא גם קיצבת נכות. היום זה אחד השירותים הרגילים שכל גיטלאי סוציאלי מקבל בגרמניה.

יש שתי צורות ביטוח בריאות בגרמניה, הנבדל בכמה דברים יסודיים מהביטוח שלנו. הסכנה בגרמניה הוא דו-סיטרי. קיימות שם זו בצד זו קופות חולים ציבוריות וקופות חולים פרטיות. מי שחבר בקופת חולים ציבורית, הביטוח הסוציאלי הגרמני מטלם דמי ביטוח בריאות לקופת חולים ציבורית זו. אבל מי שחבר בקופת חולים פרטית מרצונו החפשי, הוא מקבל את התשלום הזה לידו. רק הצורה השניה מזכה אותנו. אנחנו היינו שרמפיסטים כאילו לסוג השני של אלה שחברים בקופת חולים פרטית מרצונם החפשי, ואלה מקבלים את התשלום לידם.

על מה זה מבוסס? על הלכה פסוקה שמנוססת בגרמניה כשבעה פסקי דין של בית המספט העליון. שם עמדה השאלה האם מוכרחים לשלם זאת גם לגיטלאי שיושב בחוץ-לארץ, ונפטק שכן. זה קיבל יתר חיווק בבית המספט האירופי בשנת 1974, שם נפטק אותו דבר.

התנאים לכך הם שנים - שהוא חבר מרצון בקופת-חולים פרטית, מרצונו הוא; ושנית, שהיקף הביטוח בארץ דומה בדרך כלל להיקף הביטוח בגרמניה. לא חשוב גובה דמי ביטוח בריאות שהוא צריך לשלם, א לא חשוב רק שהיקף הביטוח שהוא קנה לעצמו זהה.

בסעיף 2 יש כבר ליקוי אחד, כאשר כתוב "חלקי". הסכום כרגע 140 מרקים גרמניים, שהם 420 לירות. הפלה "חלקי" צריכה להימחק לחלוטין. זה ליקוי אחד שהוא שכני, בעוד שאנחנו רוצים להחליף את כל סעיף 2.

17.6.76

א. פרנק:

בגרמניה חלה חובת הביטוח רק על קבוצות אוכלוסייה מסויימות. הקבוצות של החובה הן כל הפועלים, והם מבדילים בין פועלים לשכירים. השכירים מבוטחים רק אם הם מרויחים מתחת ל-2235 מרק בחדש. הרבה מאד שכירים בגרמניה מסוחררים מחובת ביטוח בריאות, כי הרבה מאד אנשים מרויחים סכום כזה. על הגימלאים הסוציאליים לרוב חלה חובת ביטוח. גם יש יוצא מן הכלל, להוציא מחובת ביטוח בריאות את אלה שבזמן שהם הופכים לגימלאים, הם כבר מבוטחים בקופה פרטית. ואם אתה מסויה זאת עכשיו עם הצעת החוק, ההבדל הגדול בולט לעין. שם יש קבוצה מסויימת שחלה עליהם חובת הביטוח, ואצלם זה ביטוח בריאות עממי.

לכן: אם אתה אופר בגרמניה שיט קבוצה של מבוטחים מרצונם בקופת-חולים פרטית, והם מקבלים את התשלום הזה לידם, זה דבר טבעי וזה בהתאם למבנה ביטוח הפהיאות בגרמניה, בו במסגרת מצלנו זה סותר את מבנה ביטוח הבריאות המוצע. לכן השענה שלהם מתקבלת על הדעת וודאי תבוא וכבר נאמר בשיחות עם אחד ההשרים הגבוהים שהם יגידו שהדבר סרירותי, זה סידור מכוון על מנת לקבל משהו, שזו הסוואה..

היור' ח. גרוסמן: את השיעון הגרמני אני לא מכינה. הם נתנו עד עכשיו...

א. פרנק: היות וכל חבר שהוא חבר קופת-חולים הוא חבר קופת-חולים פרטית, זה רצונו החפשי בהתאם לחוזה. לפי החוק הוא מבוטח ביטוח בריאות חובה. לכן השענה יכולה לבוא שהסחרור של אלה שמקבלים מחוץ לארץ, שחרור מחובה של ביטוח בריאות הוא סרירותי והוא בא על מנת לקבל את הכסף מגרמניה. הם יאמרו סעיפים 4 ו-3 שאומרים שמסלמים עבור אלה שהם ברשות ויש מס אחיד, שהדבר סרירותי ולמעשה הם מבוטחים כל כמו אחד ואחד בחובה.

היור' ח. גרוסמן: אני לא מכינה מה הם רוצים? רוצים שנחוק את החוק לפי החוק הביטוח הגרמני?

א. פרנק: אנחנו רוצים, לא הם רוצים. אנחנו רוצים להבטיח ש-70 מיליון מרקים יכנסו לקופת המדינה. בסעיף 2 (ב) יש שני ליקויים כפי שאמרתי, "חלק" ו"בה". חוץ מזה ישנה המלה "זכאי". המלה "זכאי" זה 15 אלף שקימים עכשיו. מה יהיה עם עוד 15 אלף שיהפכו במסך הזמן להיות לזכאים? הם עכשיו מבוטחים בחובה לפי סעיף א', ואם באחד הימים קיבלו את הגימלא, מה יקרה? צריך להיות כתוב שהם יכולים לצאת מביטוח בריאות של חובה ולהכנס לביטוח מרצון. זה צריך להיות כתוב. אבל אם זה כתוב, לגמרי ברור שהדבר מכוון על מנת לקבל את הכסף והכל מתעורר מחדש. הסעיף הזה בכל הטובנים האלה כשלעצמו לקוי.

היור' ח. גרוסמן: אתה מבקש שבחוק יאמר שאלה שמבוטחים עכשיו ויהיו זכאים בעוד זמן להיות מבוטחים על ידי הגרמנים, שזה יוכנס לחוק. איך? מי שעל פי דיני מדינת חוץ מבוטח בה או יהיה מבוטח בה.

א. פרנק: בדיוק. אני חושב שצריך לשנות את סעיף 2 (ב) מיסודו. צריך להיות ברור שיהיו מסוחררים אלה שיהיו זכאים בעתיד.

א. וולף: יש לנו בהמשך לסעיף 2 גם סעיפים 3 ו-4 והקטיגוריה שאנחנו מדברים עליה כלולה בסעיף 4. בסעיף 4 יש קביעה שהשרים, באישור ועדת השירותים של הכנסת, ייקבעו בתקנות דרך כלל או לסוגים כללים לביטוח רשות של תושבים האמורים... וכן יקבעו את שיעור דמי הביטוח והשירותים לפי סעיף 6..

א. וולף:

האם לחלק מהבעיות שאתה העלית לא יכול לדעתך להימצא פתרון במסגרת התקנות של סעיף 74?

א. פרנק:

התקנות תהינה גלויות.

א. גלס:

מהדברים שאמרת מטמטע, אפנים רק סכללה, שאדם שהוא מבוטח ביטוח חובה בחוץ לארץ, אינו זכאי להטבות האלה. זה נאמר בטפורס בחוק הגרמני.

א. פרנק:

ובפסיקה. (מצטט מפסק דין בגרמנית). הדבר קיבל אישור בסבועה שקי דין של בית המשפט העליון לענינים סוציאליים. לא טובן לי מה אומר סעיף 3 ולמי הוא עונה. טוב מבצבץ מכאן שבעצם הם מבוטחים מסלמים עבורם. ההצעה שפאד מתקבלת על דעתנו היא שבעצם נשחרר מחובת ביטוח את כל הגימלאים בארץ.

היור' ח. גרוסמן:

לסם מה צריך את החוק?

א. פרנק:

לא כולם גימלאים.

היור' ח. גרוסמן:

85% מבוטחים. חלק גדול מה-15% גימלאים.

א. טאיר:

תשומת לבנו לבעיה הפנתה מחדש על ידי פר ברגמן, שבזמנו כתב לנו תזכיר בנושא, ואנחנו כפוסד נמצאים במצב לא נוח, כי יש התנגשות בין המטרות הסוציאליות של החוק ובין העמדה שכתוצאה מניסוח החוק עלולים מספר רב של אזרחים להפסיד באופן אישי סכומים ניכרים, שהיום הם 140 מרקים גרמניים בחדש, וההכנסה ממטבע חוץ תסבול באופן רציני ביותר. אנחנו העברנו את התזכיר של פר ברגמן גם לסני עורכי דין, והפנינו אותו לפר פרנק לא כנציג קיבוץ או תנועה קיבוצית, אלא כי ידענו שה' פרנק וברגמן ועוד עורך דין אחד שלא הגיב, הם שלושת הטומחים הגדולים בארץ לסטח זה. לאחר שגם פר פרנק וגם פר ברגמן הזהירו אותנו כפני תוצאות החוק בטטח זה, וכי ההכנסה של אותם אנשים עלולה להיפסק, בדלית ברירה חיפשנו דרך כיצד מצד אחד להבטיח שדה-פקטו הגימלאים יהיו מבוטחים, ומצד שני לא לסכן את הכסף הזה.

מה שפר פרנק הזכיר הוא הפתרון היחיד שבמצא מבחינה חוקית פורמלית, לשחרר את הגימלאים מחובת ביטוח ולמצוא כלים שלמעשה הם יוחזרו למסגרת שלא בדרך החנק. הסכבה שלה צריך לדאוג, בטייחוד, זו הקבוצה של הגימלאים שמקבלת היום הטבה סוציאלית. לגבי קבוצה זו הדרך נראית יחסית פשוטה, והדרך המוצעת על ידינו היא, שחלק מהקיצבה הזאת יועבר ישירות לפוסדות הביטוח ובצורה כזאת באופן פורמלי הם מוצאים ולמעשה יהיו מבוטחים. מבחינה מטפטית הם לא מבוטחים, אבל למעשה הקבוצה הזאת תהיה מבוטחת.

לגבי מבוטחים אחרים, דרך זו בלתי-אפשרית, אבל בדרך אדמיניסטרטיבית ניתן, כאשר מגישים בקשות לגימלת זיקנה לפוסד, שהמבקש יקבל יחד עם הטופס גם טופס ביטוח ברשות. המגטה היא לא לשנות ולא כלום לציבור המבוטחים, אלא מבחינה מטפטית פורמלית להוציא אותם. אני אישית והפוסד לביטוח לאוכי ערים לחלוטין לפגרוצות של מה טאנחנו מציעים. אנחנו רואים בכך את הרע במיעוטו. זה בהחלט רע, אבל לאור המצב הכלכלי של המדינה ולאור העובדה שעטרות אלפי תושבי המדינה יפסידו סכומים נכבדים, אנחנו מציעים זאת. יתכן שאדם מקבל 30-40 מרקים קיצבה בסיסית ונוסף לכך 140 מרקים. יש אוכלוסייה שלגביה ההכנסה הזאת היא בעלת חשיבות רבה. יש היום 160 אלף מביטוח זיקנה ו-40 סאירים ומתוך מבוטחי זיקנה מקבליים הט'ס 41% ומתוך סאירים קרוב ל-50%. אם תימצא הצעה טובה יותר - נטמח.

א. גלס:
קראתי את התזכיר של מר דגן מקופת-חולים.
הוא אמר שכל הגימלאים פבוטחים מרצון.
אם הבנתי אותך נכון, אתה רוצה לשחרר מביטוח חובה, אדם שהוא זכאי בפועל או יהיה בעתיד זכאי לקיצבת זיקנה או שאירים.

א. מאיר: ובנות.

הי"ר ח. גרוסמן:
הפרינציפ פשוט מאוד. כדי שלא לעשות יוצא מן הכלל של אי-חובה לגבי אלה שמקבלים מגרמניה, נעשה לא חובה בטביל כל בני ישראל שחיים בארץ והם פנסיונרים. (מצטט את התזכיר של מר דגן).

י. בארי:
סעיף 2(ב) כפי שהונח לפנינו כלול בחוברת שגילה מסנת 1973. יתר על כן, אני מבין שסעיף זה בכלל בחוברת זאת אף על פי שבגלגוליה הקודמים של הצעת החוק הוא לא נכלל, ביוזמתם של מקבלי הפנסיות מגרמניה. אני מבין שגם נציגי האוצר נגעו בענין מטבע הדברים. האם אז ההלכה הגרמנית שאותה לצורך עניננו אנחנו מיסמים, לא היתה קיימת? האם היא חדשה? מה נסתנה ומה עומד להשתנות עכשיו בכוח חוק זה? בהנחה שאנחנו מקבלים את הפירוש שלכם, אני מבין שאם מקבל פיצויים מגרמניה כולל גימלא לצורך ביטוח בריאות מתגורר באנגליה, נניח לרגע ששם הפירוש הדבקני שלכם חל, אבל מה קורה אילו במדינת ישראל, במקום החוק הרחב היה יוצא חוק בן סעיף אחד שאומר שכל תושב חייב להצטרף לאחת מקופות החולים הקיימות? לפי הפירוש שאתם פנסים להציע לנו, הפסקנה היא שהוא יפסיד את דמג הביטוח מגרמניה. מה באמת מסתנה בכוח חוק זה? ואם אתם טוענים שסעיף כזה יתקבל כפלאכותי, תרגום החוק לגרמנית נמצא כבר בידי הגרמנים, ולפתע פתאום, בשלב האחרון, תוציא הועדה או המחוקק את כל הגימלאים מתחולת החוק, ואז יהיה זה סוד גלוי שכל הגימלאים, זולתי מקבלי הפיצויים, יחזרו בתקנות שתפורסמה. אז זה לא יהיה "טריק"?

א. פרנק: זה יהיה ביטוח ברשות.

הי"ר ח. גרוסמן: "טריק" ופגיעה בפנסיונרים.

י. בארי:
אפשר להסות את המצב שהיה קיים עד היום למצב שהיה קיים לפני החוק, שהביטוח ממשיך להתבצע באמצעות קופות החולים הקיימות. אם היום זה נראה פלאכותי, על אחת כמה וכמה זה ייראה פלאכותי באמצעות שינוי זה והתקנות. מה בדבר מקבל פיצויים שאינו גימלאי? מה יהיה גורלו שלו אם נמחק סעיף זה ונכתוב במקומו שגימלאים מוצאים, ואז הוא יוצא בכלל קרח מכאן ומכאן, כי הוא גם בתקנות לא ייכלל.

א. מאיר:
מדובר לא בפיצויים מגרמניה אלא בביטוח סוציאלי וזאת מקבלים רק גימלאים. זו רק קיצבה. בביטוח סוציאלי הגרמני, מדובר על מקבלי גימלה או בגלל גיל או בגלל נכות או מות של בן זוג.

י. בארי: אם כך, שאלתי נשלה.

א. גיבלבר:
אני חושב שמחוק להצעה שלא לכלול בחוק ביטוח בריאות את כל מקבלי הגימלאות בארץ, אין לכם הצעה לשינוי נוסח. כל סעיף 2(ב) אינו פותר את הבעיה, כי ייראה בעיני הגרמנים כהתחכמות. לכן באה ההצעה שאומרת שנכנס את מלה "זכאים". כלומר, מקבלי הגימלאות של היום ואלה שיגיעו לכך בעוד חמש שנים? אם יהיו חייבי ביטוח בריאות, הם יפסידו את הפיצויים מגרמניה. זה מקפיא רק את אלה של היום. זה שוב פתרון חלקי.

א. גיבלבר:

נשאלת סאלה סביה. אי-אפשר לעשות זאת בלי תקנות. ואז, וגם זה מתפשט, ושוב יהיה אותו דבר. החוק אינו חוק ביטוח בריאות מטלכתי שוטלי. היסוד הוא קופות החולים. יש סעיף בחוק האומר שהמטלה אפילו לא חייבת לכסות את הגרעון של קופות החולים אלא רשאית להסתתף בגרעון הזה. האם זה לא נותן לעורכי-דין אפשרות לומר שזה לא חוק ביטוח בריאות מטלכתי שוטלי אלא דינו כדין פרטי?

היור' ח. גרוסמן:

לא.

א. וולף: הנקודה היא שלפי החוק חייב להיות מבוטח.

א. גיבלבר:

נשאלת השאלה, ס-100 מיליון לירות בסנה הולכים למדינה לאיבוד במטבע חוץ. נוסף לכך, הרבה מאד אנשים פרטיים במדינה שזקוקים לכסף הזה, יפסידו אותו. איך יוצאים מהעניין?

היור' ח. גרוסמן:

הם הציעו להוציא מהחובה את כל הפנסיונרים. מה דעתך?

א. גיבלבר:

עוד לא גיבסתי לי דעה. יש בזה קושי? אבל צריך לחשוב מחדש.

ה. זיידל:

סינינו הרבה דברים. אנחנו חיים במדינה בה קיימים אלפי אנשים שמקבלים ביטוח סוציאלי מגרמניה. זה הדור האחרון. על ידי חוק יבט אי-אפשר לשלול מהם את הזכות הזאת. אני לא מדבר על מה שהמדינה מפסידה. אני סמך על מיטאומר שהאנשים עלולים להפסיד. על היועצים המטפטים למצוא דרך איך ללהבטיח שלא ייגרע חלקם ולא ייגרעו מהם הגטלאות. ה הצעה שהכל יהיה ברשות, לא נראית לנו. זה יסבך אותנו בעתיד. מוכרחים למצוא פתרון באותו דור שמקבל קיבצה מגרמניה. אני ממליץ שנמצא את הדרך. אני מביע פליאה על שהאוצר לא הפנה את תשומת לבנו קודם לכן.

היור' ח. גרוסמן:

הסוגיה קשה. אי-אפשר לפתור סוגיה קשה על ידי יצירת סוגיה קשה יותר. מה שאתם מציעים, לא לכלול בביטוח חובה את כל מקבלי הגימלאות בארץ, גם מבחינה ציבורית וגם מבחינה חברתית לא מתקבל על הדעת. אינני רוצה לפגוע באף נפגע על ידי הנאצים או לגזול מסנו את הקיצבה. כמו כן, הסכום גדול למדי. אבל אי-אפשר לפתור בעיה אחת על ידי פגיעה כל כך חמורה מבחינה חברתית באוכלוסייה כל כך גדולה בארץ, אם כי נתן להם בדלת האחורית.

י. בארי:

ותצטרך להסביר שאתה נותן להם בדלת האחורית.

היור' ח. גרוסמן:

הגרמנים יכולים לראות בכלל דבר שריק. סנין לבו שהם לא יראו שריק כמה שאתם תציעו עכשיו? אני מוכנה שייטבו טוב היועצים המטפטיים ויחפשו דרך יותר מתוחכמת. לא שמעתי עד עכשיו שמישהו מחברי הועדה נוטה להצעה שלכם. אני מתנגדת לה. אני לא מסכמת בזה. זה עניין עקרוני. איך נראה בעיני הציבור כמחוקקים? חוק ביטוח בריאות לכלל האוכלוסייה - פרט לגימלאים. הוחלט בארץ על חוק ביטוח בריאות כולל. בגלל הפיצויים מגרמניה נשנה את הבסיס שעליו בנוי החוק? אני מתפלאת שזה היה הדבר היחיד שיכולתם להציע. תחפשו אלטרנטיבה.

סעיף 2(ב) מדבר על כיסוי חלק מההוצאות הרפואיות. לכן כתוב חלק, כי יש מדינות

א. וולף:

שבהן זה חלק.

למה לא לכתוב "מקצתן או כולן"?

היו"ר ח. גרוסמן:

אפשר, אבל חלק חייב להיות. נראה לי שאם מסאירים פיסקה 2 בסעיף 2

א. וולף:

שהיא אינה מיועדת בלעדית לגרמניה, וניתן להוכיח לגרמנים בדוגמאות קונקרטיות, אם מסתמסים בסעיף 4 לצורך מיון הסוגים השונים של אלה שמבוטחים ברשות במסגרת 2(ב), אני חושב שזו הדרך שעליה אפשר לעלות לפתרון הענין. אם המכסול הוא בסעיף 6, זה מכסול גדול מאד. לא נוכל להביא את היקף הסירותים שלנו לזה של הגרמנים.

כדאי לתקן "כולן או מקצתן". אם תהיה לכם הצעה קונקרטית שלא במסגרת הוצאת כל הפנסיונרים מכלל ביטוח חובה, אלא משהו אחר, נדון בכך.

היו"ר ח. גרוסמן:

ההצעה אומרת שמי שמבוטח בביטוח כלשהו ומקבל גימלא, אותו גורם שנותן לו את הגימלא יבטח אותו ביטוח בריאות. אם זה גורם ישראלי - ישראלי; אם זה גורם זר - יהיה גורם זר. הרעיון הוא שמפרידים בין אלה שיש להם ביטוח. זה לא פוגע בשום שכבה ונכון מבחינה רעיונית.

מר קנטרוביץ:

נאמר לי שאת זה אפשר להכניס לתקנות. לא צריך להכניס לחוק שכלל ישראל

היו"ר ח. גרוסמן:

מבוטחים, ורק הפנסיונרים לא.

אנחנו מקבלים את ההצעה שנשכ בנינו.

מר קנטרוביץ:

היועצים המטשטיים של משרדי הממשלה והמוסחים יתכנסו ויחפשו פתרון לבעיה.

היו"ר ח. גרוסמן: